

Innst. 52 S

(2012–2013)

Innstilling til Stortinget frå næringskomiteen

Dokument 8:98 S (2011–2012)

Innstilling frå næringskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Harald T. Nesvik, Svein Flåtten, Rigmor Andersen Eide og Borghild Tenden om resultatmåling av forenklingsløftet

Til Stortinget

1. Samandrag

1.1 Bakgrunn

Norske bedrifter bruker hvert år store ressurser på å etterleve offentlige krav og regler. Rambøll mfl. har på oppdrag fra Nærings- og handelsdepartementet anslått at bedriftenes samlede administrative kostnader knyttet til etterlevelsen av disse forhold beløper seg til rundt 54 mrd. kroner årlig. Denne administrative byrden svekker konkurransen til norsk næringsliv. Spesielt vil små- og mellomstore bedrifter bruke uforholdsmessig store ressurser på å følge de føringene som pålegges av offentlige krav.

De borgerlige regjeringene i Danmark og Sverige var tidlig ute med konkrete forenklingsmål og prioriterte å redusere næringslivets administrative kostnader. I Danmark ble de administrative kostnadene redusert med 25 pst. (ca. DKK 7,7 mrd.) i perioden 2001–2010. I Sverige er bedriftenes administrative kostnader redusert med 11 pst. brutto. Svenske myndigheter har et mål om 25 pst. reduksjon mellom 2006 og 2012, men her er målperioden nylig blitt forlenget.

I august 2011 presenterte nærings- og handelsministeren et konkret mål for reduksjon av de administrative kostnader for næringslivet. I pressemeldingen

fra statsråd Trond Giske, datert 31. august 2011, skrives følgende:

«Fra 1.1.2011 til 1.1.2016 skal kostnader bedrifter har for å følge opp myndighetspålagte rapporteringskrav reduseres med hele 10 milliarder kroner. Det tilsvarer en reduksjon på omtrent 20 prosent av dagens nivå. Om lag halvparten av kuttene skal gjøres i inneværende stortingsperiode.»

Målet om en 10 milliarders reduksjon av administrative kostnader bør sammenstilles med løpende målinger av oppnådd forenkling. Disse løpende målinger bør presenteres to ganger i året, for eksempel i forbindelse med fremleggelsen av statsbudsjettet om høsten og revidert nasjonalbudsjett om våren. I tillegg bør målingene baseres på den såkalte SKM-metoden (standardkostnadsmetoden), og gi en oversiktlig og ryddig forklaring av tallmaterialet som ligger bak utregningene.

I dokumentet fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen hvert halvår rapportere måloppnåelsen av regjeringens forenklingsløfte basert på standardkostnadsmetoden, fortrinnsvis i forbindelse med fremleggelsen av statsbudsjettet og revidert nasjonalbudsjett.»

2. Merknader frå komiteen

Komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Else-May Botten, Lillian Hansen, Arne L. Haugen, Ingrid Heggø og leiaren Terje Aasland, frå Framstegspartiet, Per Roar Bredvold, Harald T. Nesvik og Allan Johansen, frå Høgre, Anne Karin Olli, Svein Flåtten og Elisabeth Røbekk Nørve, frå Sosialistisk Venstreparti, Alf Egil Holmelid, frå

Senterpartiet, Irene Lange Nordahl, og frå Kristeleg Folkeparti, Rigmor Andersen Eide, viser til at forenklingsarbeidet er viktig for å redusere kostnadene for næringslivet. Effektive rapporteringsrutinar med mest mogeleg gjenbruk av data og eit funksjonelt regelverk medverkar til eit effektivt næringsliv. Det er derfor viktig å vidareføre og styrke det forenklingsarbeidet som er i gang.

Forenklingsarbeidet må fokusere på konkrete resultat og konkrete innsparinger for bedriftene. Forenklingane må medverke positivt til verdiskapinga, samtidig som vi har eit regelverk som tar vare på viktige samfunnsmessige omsyn.

Komiteen viser til brev frå nærings- og handelsminister Trond Giske datert 7. mai 2012 (lagt ved innstillinga) der det blir vist til viktige forenkingstiltak som er sette i verk. Det gjeld blant anna reduksjon i kravet til minste aksjekapital og anledning til å velje bort revisjon for dei minste aksjeselskapa. Komiteen viser elles til satsinga på elektronisk rapportering gjennom Altinn.

Fleirtalet i komiteen, alle unntake medlemene frå Framstegspartiet, Høgre og Kristeleg Folkeparti, viser til at det er viktig å konkretisere forenklingsarbeidet og følgje opp resultata over tid. Forenklingsarbeidet er eit langsiktig arbeid, og gode resultatmålinger er ressurskrevjande, noko tidlegare målinger har vist. Fleirtalet ser derfor ikkje at det er hensiktsmessig med halvårleg måling av oppnådde innsparinger for næringslivet.

Fleirtalet konstaterer at nærings- og handelsministeren i sitt brev er open for å vurdere nærmare korleis arbeidet med næringsretta forenkling kan målast på ein hensiktsmessig og fornuftig måte. Fleirtalet støttar dette.

Fleirtalet foreslår for Stortinget å leggje forslaget ved møteboka.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at forenklingsarbeid er et langsiktig arbeid. Imidlertid er det viktig å få en fortlopende tilbakemelding frå det offentlige når en iverksetter de ulike tiltak, samt om det offentliges vurdering av implementeringen av de ulike forenkingstiltak i bl.a. følgende situasjoner: For det første dersom gjennomføringen av forenkingstiltak har møtt på uforutsette hindringer i regelverk eller mangel på fullmakter hvor Stortinget må involveres for å få dette endret. For det andre dersom krav fra internasjonalt inngåtte avtaler gjør det umulig å gjennomføre de konkrete forenkingstiltak Stortinget ønsker.

Disse medlemmer er av den formening at en halvårsrapportering av status for forenklingsarbei-

det er det mest hensiktsmessige, f.eks. i forbindelse med fremleggelsen av statsbudsjettet eller ved saldering av statsbudsjettet for inneværende år, samt i forbindelse med fremleggelsen av revidert nasjonalbudsjett for kommende år.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen hvert halvår rapportere måloppnåelsen av regjeringens forenklingsløfte basert på standardkostnadsmetoden, fortrinnsvis i forbindelse med fremleggelsen av statsbudsjettet og revidert nasjonalbudsjett.»

Disse medlemmer vil vise til at regjeringen i dag ikke bruker korrekte mål når den rapporterer fremgangen i forenklingsarbeidet. Statsråden hevdet i en pressemelding fra Nærings- og handelsdepartementet datert 18. oktober 2012 at det er forenklet for 3 mrd. kroner. Dette tallet gir ikke et korrekt bilde. Blant annet blir besparelsen ved opphevelsen av revisjonsplikten for enkelte selskaper overestimert. I realiteten er altså forenklingsprosessen kommet langt kortere enn det regjeringen hevder. Det kan synes som om regjeringen mangler gjennomføringsevne. Det styrker behovet for en klar rapportering av forenklingsarbeidet.

3. Forslag frå mindretal

Forslag frå Framstegspartiet, Høgre og Kristeleg Folkeparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen hvert halvår rapportere måloppnåelsen av regjeringens forenklingsløfte basert på standardkostnadsmetoden, fortrinnsvis i forbindelse med fremleggelsen av statsbudsjettet og revidert nasjonalbudsjett.

4. Tilråding frå komiteen

Tilrådinga frå komiteen vert fremja av medlemme i komiteen frå Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet.

Komiteen har elles ingen merknader, viser til representantforslaget og rår Stortinget til å gjere slike

vedtak:

Dokument 8:98 S (2011–2012) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Harald T. Nesvik, Svein Flåtten, Rigmor Andersen Eide og Borg-hild Tenden om resultatmåling av forenklingsløftet – vert å leggje ved møteboka.

Oslo, i næringskomiteen, den 8. november 2012

Terje Aasland

leiar

Alf Egil Holmelid

ordførar

VEDLEGG

Brev fra Nærings- og handelsdepartementet v/statsråden til næringskomiteen, datert 7. mai 2012

Dokument 8:98 S (2011 - 2012) - Representantforslag om resultatmåling av forenklingsløftet

Jeg viser til brev fra Næringskomiteen av 26. april 2012 om representantforslag fra stortingsrepresentantene Harald T. Nesvik, Svein Flåtten, Rigmor Andersen Eide og Borghild Tenden om resultatmåling av forenklingsløftet.

Regjeringen har lagt stor vekt på at arbeidet med næringsforenkling skal styrkes og konkretiseres. Et viktig hensyn er å sikre at reguleringer er utformet slik at de ikke påfører norske bedrifter unødvendige kostnader og ulemper, og at offentlige tjenester fungerer på en måte som bygger opp under næringslivets verdiskaping.

Forenklingstiltakene som prioriteres må være merkbare i bedriftenes hverdag. En overordnet føring for arbeidet er at det skal bygge opp under og styrke den samlede verdiskapingen. En del viktige forenklinger har vi allerede gjennomført, blant annet reduksjon i kravet til minste aksjekapital og mulighet til å velge bort revisjon for de minste aksjeselskapene, og andre har vi kommet godt i gang med.

Representantene foreslår en halvårlig rapportering av forenklingsarbeidet til Stortinget basert på målinger gjort etter standardkostnadsmodellen

(SKM). Representantene skriver at ”målet om en 10 milliarders reduksjon av administrative kostnader bør sammenstilles med løpende målinger av oppnådd forenkling. Disse løpende målinger bør representeres to ganger i året, for eksempel i forbindelse med fremleggelsen av statsbudsjettet om høsten og revidert nasjonalbudsjett om våren. I tillegg bør målingene baseres på SKM - metoden, og gi en oversiktlig og rydlig forklaring av tallmaterialet som ligger bak utregningene.”

Arbeidet med næringsrettet forenkling skal gi langsiktige gevinst for næringslivet. Et halvårlig rapporteringsintervall vil ikke være i takt med langsiktigheten i forenklingsarbeidet. Målingene som ble utført i perioden 2006-2009 av Rambøll m.fl. er omfattende. Totalt ble 2 182 lovendringer og ca. 150 øvrige initiativer behandlet og vurdert i kartleggingen. Det vil medføre betydelige kostnader og ressurser å utføre halvårlige rapporteringer i det omfanget som forslagstillerne legger opp til. Jeg mener at nytten ved dette ikke oppveier for den antatte kostnaden. Jeg vil likevel vurdere nærmere hvordan arbeidet med næringsrettet forenkling kan måles på en fornufdig og hensiktsmessig måte.